ఊరట

"ఈ రోజు శనివారం కాదుగదా?" అన్నాడు కృష్ణమూర్తి. అన్నం బదులుగా చపాతీలు వడ్డించిన భార్య వైపు చూసి.

"కాదనుకోండి. రాణీవాళ్ళు గ్రైండర్ కొన్నారు. గోధుమపిండి నిముషంలో కలిపేసిందనుకోండి...." మెచ్చుకోలుగా అంది శాంతి.

"ఓహో....గ్రైండర్ మీద ఎక్స్పరిమెంట్ చేశావన్నమాట బాగుంది"

"రెండేళ్ళలో ఎంతసామాను కొన్నదండీ రాణి. గాడ్రెజ్ బీరువా, ప్లాస్టిక్ వైరు కుర్చీల సెట్టూ, ప్రెషర్ కుక్కరూ.... కొన్నాళ్ళుపోతే ఫ్రిజ్ కూడా కొంటారట"

కృష్ణమూర్తి మౌనముగా వింటూ కూర్చున్నాడు.

"ఏమండీ"

"ఊ...."

"విఠల్‌రావు ఇంటికి ఎప్పుడైనా వెళ్ళారా మీరు ?"

"వెళ్ళలేదు ఏం ?"

"వెళ్ళివుంటే తెలిసేది"

"ఏమిటో చెప్పరాదూ?

"నిన్న వాళ్ళమ్మాయి బర్త్‌డే పార్టీకి వెళ్ళానా? ఎంత గ్రాండ్‌గా చేశారనుకున్నారు? వాళ్ళది గుమస్తాఇంటిలావుందా? సోఫా సెట్, గ్రైండర్ గాడ్రెజ్ ఫర్నిచర్, ఫ్రిజ్...."

"వింటున్నారా?"

"ఊ....ఊ.... చెప్పు"

"ఆయనా మీలాగే గుమాస్తా గదా? ఆ డబ్బంతా ఎలా వస్తుందంటారు ?"

కృష్ణమూర్తి భార్యవైపు జాలిగా చూశాడు.

"ఎలాగో వస్తుందిలే? మనకెందెకు?"

"ఏం? మనం మనుషులం కాదా? అందరిలో వుండాలని మనకి వుండదా?"

"ఎందుకుండాలి? మనకంటే బాగా బ్రతుకుతున్న వాళ్ళతో పోల్చుకుని బాధపడుతున్నావు గాని, మనకంటే హీనంగా జీవిస్తున్న వాళ్ళతో పోల్చుకొని తృప్తి పడరాదూ! మనం తలదాచుకోవడానికి ఇల్లుంది. రెండు పూటలా భోజనానికి గ్యారంటీవుంది. అది లేనివాళ్ళని గురించి ఆలోచించవేం-మరొకరి జీవితాలతో పోల్చుకోనంత వరకూ ఫరవాలేదు-శాంతీ! తృప్తిగానే బ్రతుకు సాగిస్తాం మన జీవితాన్ని మరొకరితో పోల్చుకుంటూ వుంటే అసంతృప్తే మిగులుతుంది."

కృష్ణమూర్తి చెప్పేమాటలు చేదుగా వున్నాయి శాంతికి.

"ఏం మనిషో? వట్టి వేదాంతి" అనుకుంది.

"సరే ఇన్నిమాటలెందుకు? మిమ్మల్నొకమాట అడుగుతాను కాదనరు గదా?"

"ఏమిటో. "

"ఏంలేదు, రాణీలాగే నేనూ కుట్టుపని నేర్చుకుంటానండీ, కొన్నాళ్ళు పోతే ఒక మిషన్ కొనుక్కుని కొద్దో గొప్పో సంపాదించుకోవచ్చు గదా" అంది శాంతి.

"ఇప్పుడు ఏమంత అవసరం?"

"డబ్బు సంపాదించుకోవడానికి అవసరాలే రావాలా? ముందుముందు ఏం అవసరాలు వస్తాయో ?"

"అవసరాలు కాదులే అర్జంటుగా పర్నిచరూ, గ్రైండరూ సోఫా సెట్టూ కొనాలి అంతేనా అయినా నా మాట వింటావు గనుకనా, డబ్బు మాట వింటావుగాని" అని నవ్వాడు కృష్ణమూర్తి.

"మీరుమాత్రం నామాట ఎప్పుడు విన్నారు? మీరు పట్టిన కుందేటికి మూడుకాళ్ళే గదా?" అంది శాంతి నవ్వుతూ.

* * *

పిల్లలకి భోజనంపెట్టి స్కూలుకి పంపించి భర్తకి వడ్డించింది శాంతి.

కృష్ణమూర్తి ఆఫీసుకు వెళ్ళాక కత్తెర, పాతబట్టలు తీసుకుని మరియమ్మ ఇంటికివెళ్ళి టైలరింగ్ నేర్చుకోవడం నిత్యకృత్యమై పోయింది శాంతికి

ఏదో పొందాలనుకుని పొందలేకపోయిన అసంతృప్తి ఆమెను బాధిస్తోంది. బహుశా చాలామందిని అటువంటి అసంతృప్తి వెంటాడుతూ వుంటుందేమో ?

తలిదండ్రులు గొప్పసంబంధం తెచ్చి పెళ్ళిచేస్తారని కలలు కని వుండవచ్చు. కాని కలలు కల్లలయ్యాయి.

కృష్ణమూర్తి భోజనము ముగించి ఆఫీసుకి బయల్దేరాడు.

తనకి వున్నదాన్ని నిర్లక్ష్యంచేస్తూ, తనకి లేనిదానికోసం ప్రాకులాడుతున్న శాంతిని గురించే ఆలోచిస్తూ నడుస్తున్నాడు.

మనసు గత స్మృతులతో పొంగింది.

పదేళ్ళక్రితం—

అప్పుడు కృష్ణమూర్తి చిన్నప్రాజెక్టుకి సంబంధించిన సబ్ డివిజన్ లో గుమస్తా.

శాంతి తండ్రి సుబ్బారావు అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్. సిన్సియర్ అని ఆయనకి గొప్పపేరుండేది. నిప్పుకైనా చెదలు పట్టవచ్చునేమో గాని సుబ్బారావు నిజాయితీకి మాత్రం మచ్చలేదు.

ఏ ఆఫీసులోనూ సంవత్సరానికి మించి పనిచెయ్యనేలేదంటే అతిశయోక్తి కాదు.

అటు పై ఆఫీసర్లకి, ఇటు కంట్రాక్టర్లకే గాక, మేస్త్రీలకి, గుమస్తాలకి కూడా కొరకరానికొయ్యగా తయారయ్యాడు.

గడ్డివామిదగ్గర కుక్కలాంటి సుబ్బారావు వల్ల దేశ పురోభివృద్ధి కుంటుపడుతుందేమోననే భయమువల్ల కాబోలు తరచు దేశ నాయకులు జోక్యము చేసుకుంటూ వుండేవారు. ప్లేగ్రౌండ్‌లో ఫుట్‌బాల్‌లా దేశమంతా తిరుగుతుండేవాడు.

సుబ్బారావు గురించి ఎవరేమనుకున్నా కృష్ణమూర్తికిమాత్రం ఎంతో గౌరవం వుండేది.

కాకిప్యాంటులో తెల్లటిచొక్కా టక్‌చేసి, నెత్తిమీద టోపీ పెట్టుకుని నల్లటి బూటువేసుకుని పందానికి తయారై వచ్చిన గుఱ్ఱంలా హుషారుగా సీటులో కనిపించేవాడు.

సుబ్బారావు రూల్సు కొరడా ఝళిపించడము వల్ల అయనదగ్గర పని చేసే సూపర్‌వైజర్లకి వచ్చేలాభము గంగలో కలిసింది గాక కంట్రాక్టర్ జగన్నాథం నోట్లో దుమ్ముపడింది "అసలుకే మోసంవచ్చింది దేవుడోయ్" అని ఏడవసాగాడు.

పైన సుబ్బారావులాంటి మరొక దిక్కుమాలిన ఆఫీసరొకాయన తగలడ్డం వల్ల అతన్ని ట్రాన్సఫర్ చేయించటం గూడా అసాధ్యమని తెలిసి అంతా కృంగిపోయారు.

ఎవరికీ ఉపయోగపడని యీ ఇంజనీర్ని తొందరగా పంపిస్తే నీ కొండకువచ్చి కళ్యాణం చేయిస్తామని దేవుడికి మొరపెట్టుకున్నవాళ్ళు గూడా వున్నారు.

కంట్రాక్టర్ జగన్నాథానికే కొరుకుడుపడని ఘట్టం ఒకడు వచ్చాడని తెలిసి దేశం ఆశ్చర్యపోయింది

జగన్నాథం ఠీవి, వేషధారణ చూస్తే ఈ మహానుభావుడు ఏ మంత్రిగారి వారసుడో అని ఎవరికైనా అనిపించక మానదు. కొందరు ఆ రాజకీయ ఠీవిని ఉగ్గుపాలతోనే నేర్చుకుంటారు.

ఆయనంటే కూలివాడు మొదలు పెద్ద ఆఫీసరు వరకూ అందరూ భయభక్తులతోనే వుంటారు. "ఏమో ఈ దుర్మార్గుడు ఎవరి మెడలో తాడు తెంచుతాడో" అని.

అయితే భయంకరంగా వుండడు ఎప్పుడూ చిరునవ్వు పెదవుల మీద అతికించుకునే వుంటాడు నోట్లో పంచదార పోసుకున్నట్లు ఎంత తియ్యగా మాట్లాడతాడో అంతరంగములో అంతకు పదిరెట్లు విషం కక్కుతుంటాడు

"ఇదుగో ఇంజనీర్ గారూ! గాడిదపని గాడిద, కుక్కపని కుక్కా చెయ్యాలండీ మీకెందుకీ కుక్కపని" అని నయానా భయానా చెప్పి చూసినా సుబ్బారావు దారికొస్తేనా ?"

వుహూఁ....

"ఇదిగో సారూ! నా ఒక్కడికోసమేనా ఇలా అడ్డమైన వాళ్ళకాళ్ళు పట్టుకుంటూ, నానా గడ్డి కరిచి సంపాదించాలనుకుంటున్నది నేనేం మూట కట్టుకోవడం లేదు. నలుగురి కోసమే నా కష్టమంతా!" అనేవాడు తరచుగా.

ఆ మెట్టవేదాంతం సుబ్బారావుకి అర్థమై చస్తేనా?

జగన్నాథం చెప్పినా చెప్పకపోయినా ఆయన సిసలైన సోషలిస్టు. ఏ కాంట్రాక్టులో ఎవరెవరికి ఎంతెంత ముట్టజెప్పాలో, ఇరవై ఏళ్ళ అనుభవం వుంది. రెండు దశాబ్దాలుగా కాంట్రాక్టు కళలో ఆరితేరిన కళాకారుడు.

అవసరమైతే జుట్టు పట్టుకోడానికిగాని, చెప్పులు నాకడానికిగాని వెను దియ్యడని తెలియని వాళ్ళెవ్వరు !

సుబ్బారావు వచ్చి చార్జీ తీసుకున్న తర్వాత సంవత్సరం లోగానే ఏభై వేలు నష్టపోయిన జగన్నాథం బోనులో బంధించబడ్డ పెద్దపులిలా గాండ్రించసాగాడు.

పగబట్టిన త్రాచుపాములా సమయం కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు.

ఒకరోజు సుబ్బారావు అతని భార్య షికారుగా వూరిబైటికి వెళ్ళి చీకటిపడిన తర్వాత ఇంటికి వస్తుంటే, లారీక్రింద పడి ప్రాణాలు పోగొట్టుకున్నారు.

ఈ ప్రపంచంలో అన్నిటికంటే చౌకయినది మనిషి ప్రాణం అనే సిద్ధాంతంలో నమ్మకమున్న జగన్నాథం "ఈ పని ఎప్పుడో చేసి వుంటే ఏభై వేలు మిగిలి వుండేవి" అనుకుని వుంటాడు.

పెళ్ళీడుకొచ్చిన కూతురు, హైస్కూల్లో చదువుకుంటున్న కొడుకూ దిక్కులేని వాళ్ళయి పోయారు

సుబ్బారావుకి వెనకా ముందూ ఆస్తిపాస్తులేవి లేవని తెలిసి కృష్ణమూర్తికి ఆశ్చర్యం కలగలేదు.

అనాథలైపోయిన శాంతిని ఆమె తమ్ముడు రాముని చూసి చలించిపోయాడు కృష్ణమూర్తి.

* * * *

ధర్మవరం పట్టు చీరలు ఒక్కొక్కటే ట్రంక్ పెట్టిలో నుంచి బైట పడేస్తున్నాడు.

మరియమ్మ వాటి నాణ్యం పరిశీలిస్తుంది

జరీ పూలతో నేసిన రంగురంగుల పట్టు చీరలు చూస్తుంటే శాంతి కళ్ళు జిగేలుమంటున్నాయి.

రెండువందల చిల్లర ఖరీదువున్న నీలం రంగు పట్టుచీర తీసుకుంది మరియమ్మ.

"నువ్వూ ఒకటి తీసుకో శాంతీ" అంది.

"వద్దండీ."

"ఫరవాలేదు తీసుకో, ఇతను మనకు తెలిసిన వాడే. నెల నెలా వస్తుంటాడు. నెలనెలా ఏభై ఇస్తుంటే సరి. నాలుగు నెలల్లో బాకీ తీరిపోతుంది" అని సర్దిచెప్పి శాంతితో పట్టుచీర కొనిపించింది.

ఆమె చిరకాలంగా కట్టుకోవాలని కలలుకంటున్న గులాబీ రంగు పట్టుచీర తీసుకుంది.

కాని నెలనెలా ఏభై ఇవ్వాలంటే ఎంత కష్టమో? ఆయనకు వచ్చే జీతంలో ఎన్ని కోతలున్నాయో? ప్రావిడెంట్ ఫండ్, ఇన్సూరెన్స్, ఫెస్టివల్ అడ్వాన్సు వగైరా!....

పట్టుచీర తీసుకున్నానన్న సంతోషం ఎంతోసేపు నిలవలేదు. భర్త ఏమంటాడో? అని

"నువ్వేం భయపడకు అమ్మాయీ! బాకీతీర్చే మార్గం నేను చూపిస్తాగా" అంది మరియమ్మ.

"ఇంకో నెలలో నేను జాకెట్లు కుట్టగలనా?" ఆశగా అడిగింది శాంతి.

"అప్పుడేనా? ఒక సంవత్సరమైనా గట్టిగా నేర్చుకుంటే ఫరవాలేదు"

"సంవత్సరం గడపాలా?" శాంతి నీరసపడి పోయింది.

"రాణి చాలా తొందరగా నేర్చుకుంది అనుకుంటాను" అంది.

మరియమ్మ నవ్వింది.

"అయితే రాణి టైలరింగ్ చేసి డబ్బు సంపాదిస్తుందని అనుకుంటున్నావా?"

"మరి."

"ఆవిడకి కొన్ని ఖాతాలున్నాయిలే, రహస్యంగానే అనుకో, నెలకో వెయ్యి అవలీలగా సంపాదిస్తుంది. కంట్రాక్టర్ సుబ్బరాజు, సినిమాహాలు మేనేజర్ ఒకాయనా.... ఇంకా వున్నారులే "

మరియమ్మ మాటలు వింటుంటే ముచ్చెమటలు పోశాయి శాంతికి. నిజమేనా? రాణి అటువంటి మనిషా?

"ఆఁ....తప్పేముందిలే కష్టపడి ఎంత కాలం సంపాదిస్తాం చెప్పు, జాకెట్టు కుడితే ముప్పై రూపాయి. లంగా కుడితే రెండు. ఎన్ని కుడితే ఒక వంద కూడతాయి చెప్పు? అదే కాసేపు కళ్ళు మూసుకుంటే వంద కాగితం చేతిలో పడుతుంది" మరియమ్మ మామూలుగా చెప్పుకు పోతోంది.

"రాణి వాళ్ళాయనకి ఈ విషయం తెలియదా?" ఆశ్చర్యంతో అడిగింది.

"ఎలా తెలుస్తుంది?" అని ఎదురు ప్రశ్నవేసి "అంతా రహస్యంగానే సాగుతుంది. అల్లరి చిల్లరగా తిరగటం కాదుగా. హైక్లాస్...." అంది మరియమ్మ.

శాంతి ఎంత వుత్సాహంతో టైలరింగ్ నేర్చుకోవాలని మొదలు పెట్టిందో ఇప్పుడదంతా జారిపోయింది అయితే రాణీ సంపాదన రహస్యం ఇదన్నమాట.

"నీకు తెలియదు, చాలామంది అంతే పైకి ప్రతిప్రతల్లా వుంటారు. లేకపోతే ఇళ్ళనిండా వుండే ఫర్నిచర్, ఫ్రిజ్‌లూ మొగుళ్ళు సంపాదిస్తున్నారా? వాళ్ళు తెచ్చేది తిండికే కనాకష్టం. ఇంక సరదాలెప్పుడు తీరతాయి" అంది మరియమ్మ

శాంతి బెల్లంకొట్టిన రాయిలా వులుకూ పలుకూ లేకుండా కూర్చుండి పోయింది.

"అన్నట్లు ఇద్దరు పిల్లల తర్వాత నువ్వు ఆపరేషన్ చేయించుకున్నావనుకుంటాను"

"అవునండీ" అంది శాంతి తల వంచుకుని

"అయితే ఇక పిల్లా పీచూ బాధేలేదు. అన్నట్లు ఆ ఎదురు మేడ ఎవరిదో తెలుసా?"

"లేదండీ"

"సుబ్బరాజుది, ఆఫీసరు"

"అలాగా!"

"ఆఁ....అతను నువ్వంటే మోజుపడుతున్నారు" నెమ్మదిగా అంది మరియమ్మ.

శాంతి కలలో వింటున్నదానిలా వులిక్కి పడింది.

ఆమె గుండెలమీద నుంచి రోడ్‌రోలర్ పోతున్నట్లనిపించింది వూపిరాడక వుక్కిరిబిక్కిరై పోయింది.

తడబడుతూ లేచి "వెళ్ళొస్తానండీ" అంది.

*　　*

సుబ్బారావు పోయాక ఆ ఇంటితో వున్న ఆత్మీయత కారణంగా రోజూ వెళ్ళి పిల్లల్ని చూసి వస్తున్నాడు కృష్ణమూర్తి.

దినవారాలు పూర్తి కాగానే బంధువులు ఎవరిదారిన వాళ్ళు పోయారు

"దిక్కులేనివాళ్ళకి దేవుడే దిక్కట"

"బ్రతికున్నప్పుడు ఎవరికేం మేలు చేశాడు?"

"తను ఒక్కడే నిజాయితీ పరుడనని ఎంత గర్వం?"

"బంధుప్రీతి గూడా లేదు ఆ మనిషికి"

తలా ఒక మాట అనడం గూడా విన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

నవ్వుతూ, త్రుళ్ళుతూ తిరిగే శాంతి గుర్తు పట్టకుండా అయిపోయింది.

గలగలా పారే సెలయేరు మంచుముద్దలా ఘనీభవించిపోయినట్లు ఆమె చలనం లేకుండా మంచంమీద పడివుండడం చూసి కృష్ణమూర్తి కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

తల్లి చచ్చిపోయిన కుక్కపిల్లలా పిచ్చి పిచ్చిగా చూస్తున్న రాము కన్పించేసరికి అతని కడుపు తరుక్కుపోయింది.

అతని బలవంతంమీదే పిల్లలిద్దరూ కాస్త ఎంగిలి పడుతున్నారు.

రోజులు గడిచేకొద్దీ శాంతిమీద జాలి మాత్రమేకాక మరేదో భావం చిగురిస్తున్నట్లు గ్రహించాడు.

ఏం? అయితే? అనుకున్నాడు.

"ఎంత త్యాగంచేసి అయినా సరే శాంతిని పెళ్ళి చేసుకోవాలి" అని నిర్ణయించుకున్నాడు

ఆ రోజు అతనికి బాగా గుర్తుంది.

అప్పుడే చీకటిపడింది, ఇంకా భోజనమైనా చేయలేదు.

శాంతికి వెంటనే ఈ విషయం తెలియజెయ్యాలి అనుకున్నాడు.

మధురనాదం ఏదో అతని వీనుల విందు చేస్తోంది.

తియ్యటి భావాలతో పరవశించి పోతూ శాంతి కోసం బయల్దేరాడు.

రోజూ చూసే దృశ్యాలే ఎంతో కొత్తగా కన్పిస్తున్నాయి ఎందుకో.

మామిడిచెట్లు చిగిర్చి తలలు వూపుతూ వుంటే అతనికి ఎంతో అందంగా కనిపించింది.

వెన్నెల మైకంలో మత్తుగా జోగుతున్నాయి సరివి తోటలు.

ఇంటి ముందు ఆగిపోయాడు కృష్ణమూర్తి.

శాంతి ఏమంటుందో?

"ఎవరూ?"

"నేనే"

గేటు తెరిచింది.

"మీరా! రండి" అంది శాంతి.

"భోజనం చేశారా?" అన్నాడు పలకరింపుగా.

"లేదు అప్పుడేనా?" అంది.

"రాము ఏం చేస్తున్నాడు?"

"చదువుకుంటున్నాడు"

తర్వాత ఏం మాటాడాలో తోచలేదు అతనికి.

"నిల్చుండిపోయారేం? రండి లోపలకి"

యాంత్రికంగా అడుగు వేశాడు లోపలకి.

ఎంత అందంగా వుంది శాంతి?

అప్పటివరకూ అంత అందాన్ని గుర్తించ లేదు ఎందుకని?

అప్పుడు శాంతి తన పై అధికారి కూతురు

ఇప్పుడు దిక్కులేని అనాధ.

వాస్తవమే అయినా కృష్ణమూర్తికి ఎందుకో చిరాకు కలిగింది.

"శాంతి"

శాంతి కళ్ళెత్తి చూసింది. కృష్ణమూర్తి ఏదో చెప్పటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడని గ్రహించింది. ఆమె అంతర్యం అతని పిలుపుని గ్రహించింది.

"వూఁ...." అంది

"నేను యీ రోజు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నాను"

"ఏమిటి?"

"నీకు అభ్యంతరం లేకపోతే"

"నాఅభ్యంతరమా?...." ఆశ్చర్యంతో అంది శాంతి.

"మనం పెళ్ళి చేసుకుందామని"

అతను చెప్పే తీరుచూసి అంత బాధలోవున్నా ఆమెకు నవ్వు వచ్చింది.

"కృష్ణమూర్తి ఎంత మంచివాడు"

శాంతి దగ్గరగా వచ్చింది.

అతని అరచేతిని తన చేతుల్లోకి తీసుకుని ముద్దు పెట్టింది కృతజ్ఞతా భావంతో ఆమె హృదయం ద్రవించింది.

కృష్ణమూర్తికి, శాంతికి పెళ్ళయింది.

పదేళ్ళు దొర్లిపోయాయి.

రాము బుద్ధిగా చదువుకుని బ్యాంక్‌లో వుద్యోగం చేస్తున్నాడు. ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకొని హాయిగా వున్నాడు.

యాంత్రికంగా రోజులు గడిచిపోతున్నాయి.

కాని శాంతిలో రోజురోజుకీ ఏదో మార్పు వస్తోంది.

ఇరుగు పొరుగుల పరిసరాల ప్రభావం కావచ్చు.

అందరిలాగా సుఖపడాలనే తాపత్రయం పెరిగిపోతోంది ఆమెలో.

మనిషికి తిండి, బట్ట మాత్రమేగాక తృప్తిగూడా కావాలి,

కాని తృప్తి అంతెక్కడ?

కృష్ణమూర్తికి ఆఫీసుపని చెయ్యబుద్ధి కావడంలేదు.

తల భారంగా వున్నట్లనిపించింది.

పెన్ను మూసేసి క్యాంటీన్‌లోకి వెళ్ళి కూర్చున్నాడు.

కంట్రాక్టర్ లోకనాథం తన భారీ శరీరాన్ని అతిప్రయాసతో మోసుకుంటూ వచ్చి ఎదురుగా కూర్చున్నాడు.

"నమస్తే కృష్ణమూర్తిగారూ."

"నమస్తే"

లోకనాథం స్వీట్స్ తెప్పించాడు.

తర్వాత వేడివేడి కాఫీలు వచ్చాయి

అధికారులు ఎవరెంత సంపాదించిందీ, ఎక్కడెక్కడ యిళ్ళు కట్టిస్తున్నదీ పొలాలు తోటలూ కొంటున్నదీ, వివరాలు చెప్పసాగాడు లోకనాథం.

కృష్ణమూర్తి పరధ్యానంగా వినసాగాడు.

అతని జీవితంలో ఎన్నడూ లేని సంఘర్షణ మొదలైంది. నీతికీ, అవినీతికీ, అబద్ధానికీ నిజానికి మధ్య అతని మనసు నలిగిపోయింది.

"మీ పక్కసీట్లో గుమాస్తా విఠల్‌రావు బావమర్దిని డాక్టర్ని చేస్తున్నాడు తెలుసా?" అన్నాడు లోకనాథం.

"వూఁ...." కొట్టాడు కృష్ణమూర్తి.

"మీరొక్కరే ఎందుకు మడికట్టుకోవాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు" అన్నాడు లోకనాథం

"నాకుమాత్రం ఏం పట్టింది? నావల్ల ఏం మేలు జరుగుతుంది దేశానికి?" కసిగా అన్నాడు కృష్ణమూర్తి

అతని మాటలు కొత్తగా వినిపించాయి లోకనాథానికి

"మీరేం చెయ్యలేంనేది మీకు తెలుసుగదా-మీ వాటా మీరు తీసుకుంటే సరిపోయె పిల్లలు పెద్దవాళ్ళవుతున్నారు మరి కుర్రవాళ్ళప్పుడు

ఏవో ఆదర్శాలుంటాయనుకోండి. మీరింకా కుర్రవాళ్లేనా" పెళ్ళున నవ్వాడు లోకనాథం.

"నా మొఖం ఆదర్శాలు. మా మామగారు మీకు తెలుసు గదా?"

"తెలియకేం. సుబ్బారావుగారి పేరు చెప్తే కంట్రాక్టర్లు మంచినీళ్ళు తాగరు"

"ఏం లాభం అర్థాంతరంగా హత్య చేయించారా? పిల్లలు దిక్కు-లేని పక్షులై పోయారా ?"

"అవును. అందరికీ తెలిసిందే. విచారిస్తూ అన్నాడు లోకనాథం.

"నేను ఇన్నాళ్లూ గుడ్డివాడిలా ప్రవర్తించాను. "

"అదేకదా నేను మొత్తుకునేది! అన్నట్లు నాబిల్లు మూడునెలలనుంచీ మీ సీట్లో ..."

"ఈరోజు పాస్‌చేస్తాలెండి"

"థాంక్స్"

పచ్చనోటు కృష్ణమూర్తి జేబులోకి వెళ్ళింది.

"ఇప్పుడెందుకు ...?"

"ఉంచండి...." నవ్వుతూ వెళ్ళిపోయాడు లోకనాథం.

ఎదురీతకు గూడా హద్దువుంటుంది. అవినీతి ఉప్పెన కెరటాల తాకిడికి అతను ఓడిపోయాడు. ఇప్పుడిక ఎదురీదే శక్తి అతనికి లేదు.

* * * *

తనఇంట్లో అడుగు పెట్టబోయే ఇనుపబీరువా, గ్రైండర్, సోఫా సెట్టు, ప్రెషర్‌కుక్కర్ వగైరా తల్చుకుని శాంతి హృదయం గంతులేస్తోంది.

"పట్టుచీరలు, రవ్వలనెక్లెస్...." చంపుకున్న కోర్కెలు వూపిరి పోసుకుంటున్నాయి.

తన యింటినిండా నిండబోయే సామాను తలుచుకుంటే ఆనందము కలుగుతున్నా మరోవైపు అస్పష్టమైన భయం ఏదో మనసుని వణికిస్తున్నది.

చీకట్లో నెమ్మదిగా నడుస్తున్న శాంతి ధైర్యము తెచ్చుకొంది. సంఘములో తనకు కలగబోయే మిధ్యాగౌరవము మత్తులో పడిపోయింది.

మరియమ్మ అన్నట్లుగా తనవంటి అందగత్తె ఏ ఆఫీసర్‌కో భార్య అవవలసింది కాని దురదృష్టవశాత్తు ఈ దిక్కుమాలిన గుమస్తా పాలిట బడింది. భగవంతుడా ఏ జన్మలో ఏం పాపముచేశానో ఈ జన్మలో ఇంతటి కఠినశిక్ష విధించావు అనుకుంది శాంతి.

కనిపించని విషసర్పము ఆమెని కాటేసింది.

పిచ్చిపిచ్చి ఆలోచనలు జలగలై ఆమె నెత్తురు పీల్చివేస్తున్నాయి.

అశాంతి అరనిజ్వాలలా ఆమెను దహించివేస్తున్నది.

భర్తమీద ప్రేమ, విశ్వాసమూ నీతి నిజాయితీలు ఆ జ్వాలలో పడి దహించుకుపోతున్నాయి.

అమావాస్య చీకటి.

ఎదురుగా ఎవరు వస్తున్నారో గూడా తెలియడములేదు.

అయినా ఆమె ముఖం కన్పిస్తుందేమోనని భయముతో ముసుగు కప్పుకుంది.

నక్షత్రాలు తనను గమనిస్తున్న లోకుల కళ్ళలా అనిపించి భయంతో వణికింది ఆమె.

తడబడుతున్న అడుగులతో మరియమ్మ ఇల్లు చేరుకుంది శాంతి.

ఇంటిముందు లైటు వెలుగుతోంది.

కుండీలో గులాబీమొక్కకు నిన్న విచ్చిన పువ్వు మంచులో తడిసి ఒక్కొక్కరెక్క రాలుస్తూ "జీవితం యింత స్వల్పమా" అనుకుంటూ కళ్ళు మూస్తోంది.

శాంతి తలుపు కొట్టగానే ఆమెకోసమే ఎదురుచూస్తున్న దానిలా తలుపుతీసింది మరియమ్మ.

"ఇంతాలస్యం చేశావేం?" అంది

శాంతి మాట్లాడలేదు. నవ్వలేక నవ్వింది. ఆ నవ్వులో ప్రాణంలేదు చచ్చిపోయిన మనిషి నవ్వినట్లు కృత్రిమంగా వుంది.

సుబ్బరాజు ఎర్రబడిన కళ్ళతో మత్తుగా చూస్తున్నాడు.

మరియమ్మ విజయగర్వముతో అతనివైపొకసారి చూసి నవ్వి వెళ్ళి పోయింది

శాంతికి అతన్ని చూస్తుంటే మనిషిలా కనిపించడములేదు. తనని కబళించడానికి వచ్చిన భక్షకిలా సంఘములో స్వైరవిహారము చేస్తున్న స్వార్థానికి ప్రతిబింబంలా....

ఆమె తల తిరిగిపోతోంది ఆమె మనసులాగే వాతావరణం గూడా వేడెక్కిపోయినట్లనిపించింది చెమటతో ఆమె శరీరము తడిసిపోయింది.

సుబ్బరాజు నెమ్మదిగా కదిలి వస్తున్నాడు.

పారిపోదామా అనుకుంది.

కాని....

ఆమె కాళ్ళు గజగజ వణికాయి.

భయముతో శరీరం కంపించిపోయింది.

పాదాలు నేలకు అంటుకుపోయినట్లు ఆమె కదలలేకపోయింది.

కొండమీదనుండి దూకే జలపాతములాగా అతను ఆమెమీద పడి కౌగలించుకున్నాడు.

ఎందుకో తొలిరేయి జ్ఞాపకం వచ్చింది.

గదిలో గుబాళిస్తున్న పరిమళం. అగరొత్తుల సువాసన, సిగ్గుతోపరవశించిపోతున్న మనసు, కాని ఇప్పుడూ....

బంగారం వాసన ముక్కుకి తాకుతోంది.

నోట్లకట్టని కౌగలించుకున్నట్లు అనుభూతి.

* * *

వంటగదినిండా స్టైయిన్‌లెస్‌స్టీల్ సామాను, వంట చేసుకోడానికి గ్యాస్‌స్టవ్, ప్రెషర్‌కుక్కరూ, వేడినీళ్ళకు రాగి బాయిలర్, పప్పురుబ్బుకో

దానికి గ్రైండర్, బెడ్‌రూంలో ఫోంబెడ్, దానిచుట్టూ నైలాన్ దోమతెర, పైన గిరగిరా తిరుగుతూ సీలింగ్‌ఫ్యాన్, డెకోలామ్ టేబుల్‌మీద ఐదు బ్యాండుల రేడియోసెట్, ఒకమూలగా మినీఫ్రిజ్, ఇక హాల్లోకివస్తే సోఫా సెట్, గాడ్రెజ్ బీరువా, మాస్టర్ వాల్‌క్లాక్ వగైరా....

ఆ ఇల్లు శాంతివాళ్ళదా? కాదా అని ఎవరూ సందేహించనవసరము లేదు.

అది కృష్ణమూర్తి ఇల్లే

ఇవన్నీగాక కృష్ణమూర్తి ఖాతాలో బ్యాంక్ బ్యాలన్సు ఎంత వుందో ఎవరికి తెలుసు ?

"మా అబ్బాయిని ఇంజనీర్ చెయ్యాలనీ, మా అమ్మాయిని డాక్టరు చెయ్యాలనీ" మాటల సందర్భముగా శాంతి అంటూ వుంటుంది.

కాని శాంతి హృదయంలో మాత్రం రోజురోజుకీ అశాంతి పేరుకు పోతోంది. ఇరుగుపొరుగువాళ్ళు గ్రుచ్చిగ్రుచ్చి చూసే చూపులు ఆమెగుండె ల్ని ఈటెలై పొడుస్తున్నాయి.

దొంగతనం చేసి తప్పించుకు తిరుగుతున్నదానిలా బాధపడసాగింది. సూటిగా ఎవరిముఖంలోకీ చూడలేకపోతోంది.

పుట్టినదాదిగా గుండెల్లో దాచుకున్న పవిత్రతనంతా ఒక్కసారిగా కోల్పోయిన ఆ భయంకరక్షణం మాటిమాటికీ గుర్తుకొచ్చి మనసు వికలమై పోసాగింది.

మరిమయ్య ఆమె అంతర్యములో ఏదో మత్తు నింపింది. ఆమె వున్మత్తు రాలైపోయింది

కాని అప్పుడప్పుడూ ఆ మత్తు విడిపోతూ వుంటుంది.

అప్పుడామె భయంతో వొణికిపోతుంది. అణుచుకోలేని ఆవేదనతో కంపించిపోయి వెక్కివెక్కి ఏడుస్తుంది. ఏడ్పులోనే ఆమెకు మనశ్శాంతి లభించేది.

కొద్దిరోజుల్లోనే ఆమెకళ్ళు గుంటలు పడ్డాయి ఆమె చూపులు స్థిర ముగా నిలవడములేదు. కళ్ళెత్తి ఎవర్నీ చూడలేకపోతోంది ఆమెగుండెల

నిండా భయం....గూడుకట్టుకుంది. ముఖములో కళాకాంతులు మాయమై పోతున్నాయి.

కృష్ణమూర్తి గూడా చాలా మారిపోయాడు.

వ్యసనాలు నేర్చుకున్నాడు. ఏ అర్ధరాత్రో ఇంటికి చేరుకోడం అల వాటైపోయింది.

ఆ రోజు-

రాత్రి ఎనిమిది దాటింది.

కృష్ణమూర్తి ఇంటికి రాలేదు.

పిల్లలు అన్నం తిని పడుకున్నారు.

కృష్ణమూర్తి తల్లి వంటింట్లో సామాను సర్దుతోంది.

శాంతి హాల్లో కూర్చుని ఏదో సినిమాపత్రిక పేజీలు తిరగేస్తూవుంది

"అక్కా!—

తలెత్తిచూసింది శాంతి.

వాడు మరియమ్మ కొడుకు.

"ఏం?"

"అమ్మ రమ్మంటోంది. అర్జెంట్" అన్నాడు.

శాంతి త్వరత్వరగా డ్రెస్ చేసుకుని "అత్తయ్యా.. మరియమ్మ ఇంటికి వెళ్తున్నా, అర్జెంటుగా ఎవరివో బట్టలు కుట్టాలట" అంది.

"ఇంతరాత్రి ఎందుకే అమ్మాయీ! అబ్బాయి వస్తాడో ఏమో!.... అయినా మన మిషన్ మనఇంట్లో పెట్టుకుంటే యిక్కడ కుట్టుకోవచ్చుగా" అంటూ గొణుక్కుంది అత్తగారు.

"అఁ.... ఇక్కడికి ఎవరు వస్తారు? ఏంలాభం? సర్లే ఆయన వస్తే భోజనము వడ్డించెయ్యి! ఇప్పుడే వస్తా"

శాంతి బయల్దేరింది.

చీకట్లో నెమ్మదిగా నడుస్తున్న శాంతి జీవితంగూడా చీకటైపోతున్న ట్లనిపించింది. కనుచూపు మేరలో కాంతిరేఖలు కనిపించడము లేదు. ఈ శూన్యములోనుంచి బైటపడే మార్గము లేదా?

ఆమె ఆలోచిస్తోంది-

ఆయనకి ట్రాన్స్‌ఫర్ వస్తే బాగుండును.

ఈ చీకటి జీవితానికి గుడ్‌బై చెప్పెయ్యవచ్చు.

"రా....శాంతీ" అంటూ ఆహ్వానించింది మరియమ్మ.

తర్వాత ఇద్దరూ కలిసి రిక్షా ఎక్కారు.

"ఎక్కడికి?" అంది శాంతి భయంగా.

"చెప్తాగా...." అందీ మరియమ్మ.

మూడంతస్థుల హోటల్‌ముందు ఆగింది రిక్షా.

"హోటల్లోకా? వద్దు మరియమ్మా....! నాకు భయముగా వుంది ప్లీజ్...."

"భయమా? ఎందుకూ?" అని నవ్వి "మన ఇంటిలాగే వుంటుంది" అని సర్దిచెప్పింది.

"పద ఎంతసేపు రోడ్డుమీద నిల్చుందాం? అందరి కళ్ళు మనమీదే వుంటాయి" మరియమ్మ కోప్పడింది.

శాంతి అనక్తురాలైపోయింది.

కీలుబొమ్మలా నడిచింది,

* * *

తలుపు తెరవగానే కనిపించిన పోలీసుల్ని చూసి గుండెల్లో ఎవరో కత్తితో పొడిచినట్లు నొప్పేమంది శాంతి.

హోటల్ని పోలీసులు రైడ్‌చేశారని అర్థమై ఆమె కళ్ళు బైర్లు క్రమ్మాయి. తనకి కనిపించని అదృశ్యశక్తి ఏదో తనని అంధకార వలయంలోకి తోసివేసినట్లు నేలమీదకు ఒరిగిపోయింది.

కాటువెయ్యడానికి తోకమీద లేచి నిల్చున్న త్రాచుపాముల్లా కనిపించారు పోలీసులు.

ఆమె తలమీద ఎవరో పెద్దదెబ్బ కొట్టినట్లు అదిరిపోయింది.

కొంతసేపు ఆమె మనసు మొద్దుబారిపోయి ఆలోచనలు ఆగిపోయాయి

తర్వాత తనని పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారని జ్ఞాపకం వచ్చి బాధతో మెలికలు తిరిగి పోయింది. ఊపిరి ఆగిపోతున్న దానిలా వుక్కిరి బిక్కిరై పోయింది.

అవమానంతోను దుఃఖంతోనూ ఆమె ముఖాన్ని చేతుల మధ్య దాచుకుని వెక్కి, వెక్కి ఏడ్చింది శాంతి.

* * *

పోలీస్ స్టేషన్‌లో—

తనని బెయిల్‌మీద వదిలిపెట్టేవాళ్ళ కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు కృష్ణమూర్తి.

అతన్ని కొన్ని గంటలముందే అవినీతి నిరోధక శాఖవారు లంచం తీసుకున్న నేరానికి అరెస్టు చేశారు.

పోలీస్‌స్టేషన్ ఆవరణలోకి ప్రవేశిస్తున్న తనభార్యని చూశాడు కృష్ణమూర్తి, ఆమె ప్రక్కనే ఎవరో సిల్కులాల్చీ పెద్దమనిషిగూడా వున్నాడు.

"తనకి బెయిల్ ఇప్పించి విడుదల చేయించడానికి ఎవరో పెద్ద మనిషిని వెంటబెట్టుకుని వస్తున్నది శాంతి" అనుకుంటూ ఆనందపడ సాగాడు కృష్ణమూర్తి.

*

ప్రచురణ : జ్యోతి, జులై-1979